

Country Factsheet

Levensstijl en -gewoonten van mensen met een beperking in BELGIË

DE MEEST VOORKOMENDE BEPERKINGEN IN BELGIE

In België heeft 9% van de 15- tot 64-jarigen een handicap, gezondheidsprobleem of langdurige ziekte waardoor hun dagelijkse activiteiten gelimiteerd worden (Labour Force Survey, 2017)¹. De vaakst voorkomende beperkingen in 2019 bij vrouwen zijn: orthopedie (33,1%), psychologische aandoeningen (23,7%) en aandoeningen aan het zenuwstelsel (10,7%). Bij mannen gaat het om psychologische aandoeningen (29,9%), orthopedie (20,6%) en aandoeningen aan het zenuwstelsel (10,5%).

DE BELANGRIJKSTE STAKEHOLDERS DIE DE TOEGANG VAN MENSEN MET EEN BEPERKING TOT GEZONDHEID, ONDERWIJS EN ANDERE RELEVANTE DIENSTEN FACILITEREN:

- De Nationale Hoge Raad Personen met een Handicap houdt zich bezig met het onderzoeken van alle materies op federaal niveau die een invloed hebben op het leven van personen met een handicap
- Het Belgian Disability Forum (BDF) overkoepelt 18 Belgische verenigingen die personen met een handicap vertegenwoordigen
- Federale overheidsdienst Sociale Zekerheid: Directie-generaal Personen met een handicap
- Op Vlaams niveau is er het 'Vlaams Agentschap voor Sociale Integratie van personen met een handicap'

GEZONDHEIDSDIENSTEN VOOR MENSEN MET EEN BEPERKING:

In België zijn er verschillende vzw's en NGO's die mensen met een beperking helpen en bijstand verlenen. Zo is er bijvoorbeeld het Belgian Disability Forum die mensen met een beperking vertegenwoordigt. Ook de mutualiteiten geven heel wat informatie en advies aan mensen met een beperking of een langdurige ziekte zoals een burn-out.

In Vlaanderen is er de dienst 'Vlaamse sociale bescherming' die een zorgbudget uitgeeft. Dit is een budget van € 300/maand voor mensen die zorgbehoevend zijn (met een erkende handicap die aan bepaalde voorwaarden voldoen). De Waalse tegenhanger van het zorgbudget is het 'budget d'assistance personnelle'. Het gaat om een budget tussen de € 1000 en € 35 000 per jaar dat een persoon met een beperking onder bepaalde voorwaarden krijgt om zo de kwaliteit van het leven thuis te verbeteren.

BELANGRIJKSTE AANBEVELINGEN:

- Sport beoefenen en genoeg dagelijkse beweging zorgt voor minder stressklachten en het herstel van (hersens)chade als gevolg van langdurige, chronische stress;
- Bedrijven moeten aangemoedigd worden om inclusieve en zeer toegankelijke sportinitiatieven te voorzien en zo het risico op burn-out en stress gerelateerde ziektes bij medewerkers verminderen;
- In het algemeen zouden de faciliteiten en infrastructuur inzake sportgelegenheden voor mensen met een beperking verbeterd moeten worden.

DE BELANGRIJKSTE ONDERWIJSSTELLINGEN VOOR MENSEN MET EEN BEPERKING

In België is er een ruim aanbod van buitengewoon onderwijs voor leerlingen met leermoeilijkheden of leerlingen die een lichamelijke of mentale, tijdelijke of blijvende beperking hebben die een aangepaste leeromgeving vereist. Binnen het buitengewoon onderwijs wordt gebruik gemaakt van geïndividualiseerde programma's die rekening houden met de behoeften en het leerritme van elke leerling.

INTERNE EN EXTERNE DREMPELS VOOR DE DEELNAME AAN SPORTACTIVITEITEN

Mensen met een beperking ervaren verschillende drempels wanneer ze sport willen beoefenen. De grootste interne drempels die hen ervan weerhouden, zijn: 'mijn aandoening hindert mij' (57,7%), 'ik ben te moe om aan sport te doen' (33,8%) en 'ik ben bang om me pijn te doen/ blessures op te lopen' (25,1%) (Scheerder e.a., 2018).

Wat betreft externe drempels, gaat het volgens G-Sport Vlaanderen vooral over drempels op vlak van aanbod, mobiliteit en toegankelijkheid. Er is vaak geen overeenstemming in de vraag naar sport door mensen met een beperking en het aanbod, er zijn te weinig vrijwilligers die de sportactiviteiten kunnen begeleiden en er is niet altijd een aangepaste accommodatie beschikbaar. Op vlak van mobiliteit zijn er vaak te weinig transportmogelijkheden en is het aanbod van aangepast openbaar vervoer beperkt in tijd en middelen (G-Sport Vlaanderen, 2012).

ALGEMENE GEZONDHEIDSBEOORDELING

Van de 51 respondenten met een beperking die in België deelnamen aan de online survey, is 39% tevreden met de levensstijl die ze hebben en 43% ondervindt geen beperkingen in alledaagse activiteiten of werk door hun gezondheidstoestand.

SPORTDEELNAME EN GEZONDHEIDSGERELATEERDE LEVENSKWALITEIT

Slechts een klein deel van de respondenten (10%) geeft aan niet in staat te zijn om alledaagse fysieke activiteiten (wandelen, trappen nemen, fietsen,...) te ondernemen. Het merendeel van de respondenten (82%) is gemotiveerd om deel te nemen aan sportactiviteiten. De grootste drijfveren hiervoor zijn intrinsieke motivatie en persoonlijke redenen (34%) en de invloed van dokter of andere professionele hulpverleners (21%).

Om het mensen met een beperking makkelijker te maken om aan sportactiviteiten deel te nemen, zouden volgende zaken kunnen helpen: het voorzien van betere faciliteiten en infrastructuur (21%) en meer steun of hulp van familie en vrienden (17%).

